

Mick Wall

*When Giants
Walked the Earth*

Een biografie van Led Zeppelin

Vertaald uit het Engels door Manon Berlang
en Patricia Moerland

Arcade, Amsterdam 2019

Oorspronkelijke titel: *When Giants Walked the Earth*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Orion Books, 2008

© Mick Wall, 2008

© Vertaling uit het Engels: Manon Berlang en Patricia Moerland, 2019

© Nederlandse uitgave: Arcade, Amsterdam 2018

Omslagontwerp: Peter de Lange, Amsterdam

Omslagbeeld: Orion Books, Londen

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 4619 1

ISBN 978 90 488 4620 7 (e-book)

NUR 661

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Arcade is een imprint van Overamstel uitgevers

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

INHOUD

Noot van de auteur	7
Voorwoord	9
DEEL EEN: Verheffing!	11
1. Het aanbreken van nu	13
2. Daze of my youth	40
3. Licht en schaduw	68
4. Going to California	95
5. High in the sky	125
6. Kanonnen!	154
7. Het klappen van de zweep	185
8. A bustle in your hedgerow	214
DEEL TWEE: De vloek van Koning Midas	247
9. So mote it be	249
10. All that glitters	282
11. We are your overlords	321
12. De gouden goden	360
13. The devil in his hole	396
14. Caesar's Chariot	431
15. Het buitenhuis	464
16. To be a rock...	502
Epiloog: Gone, gone, gone...	541
Opmerkingen & bronnen	562
Index	571

Voor Linda, Evie, Mollie en Michael – altijd

Noot van de auteur

Hoewel ik door de jaren heen heb mogen genieten van het gezelschap van verschillende ex-leden of voormalige werknemers van Led Zeppelin, moet altijd in het achterhoofd worden gehouden dat dit een ongeautoriseerde biografie is, die objectief geschreven is, zonder druk van buitenaf. Ik heb vanuit mijn beleving een oprecht verhaal verteld.

Het is ook belangrijk dat begrepen wordt dat de gecursiveerde ‘flashbacks’ in deze tekst niet daadwerkelijk de woorden van Jimmy Page, Robert Plant, John Bonham, John Paul Jones en Peter Grant zijn, ook niet wanneer er geciteerd wordt. Deze passages zijn weliswaar gebaseerd op grondig biografisch onderzoek en de feiten kunnen teruggevonden worden in de sectie ‘Opmerkingen & bronnen’ aan het einde van dit boek, maar de woorden zelf komen voort uit mijn verbeelding.

Voorwoord

Stairway to heaven

Het kon overal gebeuren, maar het was altijd het beste als het in Amerika gebeurde, het beloofde land, de wereld van oneindige mogelijkheden. De geboorteplaats van rock-'n-fucking-roll. Het zou overal kunnen gebeuren, maar het was nergens precies hetzelfde als daar, op die avonden waarop je de vonken kon zien vliegen, het licht er daadwerkelijk af kon zien spatten, pulserend als de neonkleuren van de Sunset Boulevard na zonsondergang. Het kon overal gebeuren, het was nergens precies hetzelfde als in Amerika.

Van New York tot L.A., baby... de Garden... het Riot House... ergens onder de tafel achter in de Rainbow... wiet en wijn en coke en kutjes... smack, baby, smack... als God of de duivel iets had geschapen wat nog beter was, dan moet hij dat voor zichzelf gehouden hebben.

Je keek over hen heen vanaf het podium, de duizenden mensen die met hun hoofden stonden te knikken, met blote bovenlichamen, hun handen in de lucht. Een grote, donkere massa van kronkelende, verlangende, inhalige mensen, die allemaal stonden te wachten op jouw gebaar, op het moment dat het ritueel zijn duizelingwekkende hoogtepunt zou bereiken, zou overstromen en hen op zou slokken, tot ze erdoor verstikt zouden worden en zouden snakken naar meer. Opstijgen! Naar het hemelse licht! Leren vliegen met handen en voeten...

'Dat was het hele idee,' zou je de auteur jaren later vertellen, 'om iets hypnotisch, hypnotisch, hypnotisch te creëren...' Je streek met de strijkstok van een viool over de snaren van je gitaar, zodat ze kreunden en snerpten van de pijn die diep in jou brandde. Daarna hief je je arm en wees je met de strijkstok... naar boven... naar beneden... naar hen... en sloeg je ermee als een zweep. Het geluid van de gitaar ketste van hun glimmende, opgeheven gezichten af als een steen die over het water wordt gekeild. Je deed ze er pijn mee, stak ze ermee neer, streelde ze ermee, lokte ze naar je toe en trok ze uit

elkaar... als een duivel die in, uit, in, uit ademt. Je liet ze voelen hoe het zat, waar het echt om draaide.

Begrepen de anderen wat er aan de hand was? Waar je echt mee bezig was? Misschien. Maar ze stonden heel dicht bij het vuur, dus hoe konden ze het zeker weten? Zij ervoeren vooral de hitte, het licht en de geur. Als ze wat meer afstand hadden kunnen nemen, hadden ze naar de schaduwen kunnen kijken en dan hadden ze ze misschien gezien: de schaduwen in de schaduwen, de grijstinten die verstrengeld waren met het zwart, de schimmen zonder gezicht of vorm die naar hen keken...

Je streek de strijkstok over de snaren van je gitaar en slingerde scheldwoorden het publiek in. En ze waren gek op je, ze waren verdomme gek op je, met je rechterarm opgetrokken, je staf, je lichaam naar hen toe gebogen als een haak. Je hele bestaan was een geworden met het licht op het podium, dat omhoog en naar buiten en overal naartoe wervelde, een grote spiraal van donkere kleuren die een trap vormden. Je daagde hen uit om hem te beklimmen, om jou, de fluitspeler, te volgen. Omhoog, omhoog, omhoog... de trap op... naar...

DEEL EEN

Verheffing!

‘Neem om mij te aanbidden wijn en vreemde drugs waarover ik mijn profeet zal vertellen & raak onder invloed daarvan! Ze zullen je absoluut niet schaden.’

Aleister Crowley, *The Book of the Law*

Het aanbreken van nu

Je bent Jimmy Page. Het is zomer 1968 en je bent een van de beste gitaristen in Londen... en tegelijkertijd een van de minst bekende. Zelfs de afgelopen twee jaar als lid van The Yardbirds heb je niet de erkenning gekregen die je verdient. Er wordt nog steeds over The Yardbirds gesproken alsof Jeff Beck de gitarist is, niet jij, al heb je nog zoveel voor de band gedaan. Je hebt je goedsbetaalde werk als sessiemuzikant opgegeven, terwijl je daarmee je huis aan de rivier hebt kunnen betalen. Je hebt de band nog een laatste ritje in de achtbaan gegeven met revolutionaire hits als 'Happening Ten Years Time Ago', ook al weet Mickie Most al het leven uit de band te zuigen door hem belachelijke nummers op te laten nemen, zoals 'Ha Ha Said the Clown'. Je bent de bandleden trouw gebleven, ook al nam hun faam langzaam af en daarmee ook hun zelfvertrouwen. In Amerika genieten ze nog enige bekendheid, maar thuis stellen ze al lang niets meer voor. En waarom zou je in godsnaam door Amerika blijven trekken om samen met een hele reeks andere bands op te treden als een soort combinatiedeal terwijl je daarmee in een hele week minder verdient dan je eerder in een dag met sessies verdiende en niemand weet wie je bent of hoe belangrijk je nu eigenlijk bent voor de band?

Jeff Beck? Jeff is een goede vriend, maar wie had hem eigenlijk voorgedragen als bandlid? Hem een gunst gedaan toen hij geen cent te makken had? Jij: Jimmy Page. Zelf had je The Yardbirds afgewezen toen Clapton eruit stapte. Niet omdat je bang was, zoals Eric, dat hun verlangen naar roem in de popmuziek jouw imago als een 'blues-purist' zou schaden... Dat was je toch al niet, je was gek op folk, rock-'n-roll, jazz, klassiek, Indiaas en Iers en had altijd medelijden met die zielenpoten die maar van een soort muziek konden houden. Nee, omdat je stiekem huiverde bij het idee allerlei pubs en clubs in het land af te moeten reizen, achter in een ranzig busje, zoals je eerder had gedaan met Neil Christian and The Crusaders, waarbij je op een

gegeven moment zo ziek werd dat je drie dagen lang niet uit bed kwam. En dat zonder er wat aan te verdienen. Rot toch op zeg.

Dus had je je goede vriend Jeff voorgedragen, die toch niets te doen had. Vervolgens moest je met lede ogen aanzien hoe The Yardbirds met Beck ineens als een speer gingen... 'For Your Love', 'Heart Full of Soul', 'Shapes of Things', hit na hit... En voor je het wist had je jezelf ook bij The Yardbirds aangesloten. Het was nooit de bedoeling dat dat iets blijvends werd en dat had je ook nooit beloofd, maar je moest toegeven dat het best leuk was. Ook al zou je de bandleden eigenlijk maar tijdelijk helpen, tot ze een goede vervanger hadden gevonden voor Samwell-Smith. Je speelde de basgitaar, eigenlijk meer voor de lol. De sfeer was goed. Toen ze voorstelden om Chris op de bas te zetten, zodat zowel jij als Jeff gitaar kon spelen, kon je je oren niet geloven! Je vroeg je wel af hoelang Jeff het vol zou houden, maar het was eigenlijk best wel leuk, zolang het duurde. Niet alleen het spelen zelf – Jeff en jij hadden altijd goed samengespeeld – maar de sfeer, de scene. Toen jullie geboekt waren om in de film Blow-Up van Antonioni te spelen, zag je dat als een goed voorteken. Jullie hoefden alleen maar te doen alsof jullie in een club het dak eraf speelden. Dat was erg leuk, al kreunde Jeff wel toen de oude regisseur hem vroeg om zijn gitaar stuk te slaan, als Pete Townshend. Hij moest het tot zes keer toe doen, voor de oude Italiaan tevreden was. God, wat kreunde hij jammerlijk! Maar jij kon niet ophouden met grijnzen.

Maar toen vertrok hij, Jeff Beck, de grote gitaarheld die geen greintje discipline had. De ene avond was hij geweldig, de volgende niet zo. De zogenaamd coole gast die nog geen origineel deuntje kon schrijven als zijn leven ervan afhing, had zijn ziel verkocht aan Mickie Most en zijn doorsnee hits. Jeff is een goede vriend van je en je wilt hem niet in een kwaad daglicht stellen, maar Jeff weet zelf ook wel dat 'Hi Ho Silver Lining' belachelijk slecht was. Iedereen weet dat dat nummer belachelijk slecht was. Maar toch deed het nummer het gelijk goed in de hitlijsten, op de radio en in de discotheken. En in Top of the Pops dansten alle grietjes erop in hun minirokjes.

Nou ja, leuk voor Jeff Beck. Maar hoe zit het met jou, Jimmy Page? Wat ga jij doen nu Jeff zijn eigen ding doet en The Yardbirds uit elkaar zijn gegaan? Je weet het niet. Of eigenlijk wel, maar alleen nog op een onbewust niveau. Je hebt er nog geen bewijs voor, maar je weet vrij zeker dat je The

Yardbirds nieuw leven in moet blazen, dat je hun kitscherige rock-'n-roll en zogenoemde experimenten – hun trucjes – om moet toveren tot weloverwogen muziek. Iets wat verwondering oproept, in plaats van enkel diepe zuchten. Iets waarmee je daadwerkelijk kunt concurreren met Hendrix, Cream, The Rolling Stones en die verdomde Beatles. Zodat je de wereld eindelijk kunt laten zien wat je in huis hebt.

Maar je bent ook bang om het kleine beetje roem los te laten dat je eindelijk hebt verworven. De meeste mensen denken nog steeds dat Jeff Beck de gitarist is van The Yardbirds, maar ze hebben in elk geval van The Yardbirds gehoord. Wie heeft er ooit van Jimmy Page gehoord, behalve dan de alleswetende producers, de hoge piefen van de platenmaatschappijen, de schoonmakers in de studio's en de knappe receptionisten? Behalve dan de gitaristen voor wie je door de jaren heen hebt ingevallen tijdens sessies... Die gast in Them, die gast in Herman's Hermits en talloze anderen wiens gezicht je nu niet meer voor de geest kunt halen en die je toch nooit erkenning zouden geven voor wat je voor hen hebt gedaan, laat staan dat ze je zouden bedanken...

Je weet in elk geval waar je staat. Je bent zelfverzekerd, welgesteld en het gewend om op jezelf te zijn. Je hebt altijd geweten waar je stond, zelfs als jongen al, toen je in sessies voor oude rotten als Val Doonican speelde. Je hebt altijd je rug recht gehouden, hebt nooit getwijfeld aan je eigenwaarde, ook als anderen daaraan voorbijgingen door je na afloop van de sessies meteen weer weg te sturen. Soms speelde je in wel drie sessies per dag, zes dagen in de week, zonder te weten wat je de volgende keer zou moeten spelen. Het betaalde goed en je liep er geen enkel risico mee... maar je verwierf er ook geen roem mee.

Nu is het jouw beurt om in de schijnwerpers te staan. Als professionele sessiemuzikant heb je op je vierentwintigste al veel studio-ervaring opgedaan. Je hebt gewerkt met beroemde producers als Shel Talmy en Mickie Most en hebt gespeeld met andere sessiepro's zoals Big Jim Sullivan en Bobby Graham. Door de jaren heen zijn zij jouw pad vaak gekruist, als heilzame zwarte katten. Terwijl jullie in de pauzes samen een sigaretje opstaken, nam je alles in je op. Nu wil je iets voor jezelf gaan doen. Dat heb je altijd al gewild, maar nu is de tijd rijp. Je wilt iets groots beginnen, zoals Eric met Cream... maar dan beter. Zoals Jeff met Rod Stewart en Ronnie Wood... maar dan

beter. Zoals George Harrison en Brian Jones met hun sitars, ook al had jij er eerder eentje... maar dan verdomme veel, veel beter, wacht maar af.

Maar daarvoor moet je eerst de puzzel oplossen. In al die jaren achter de schermen – in het donker, een huurling die deed wat hem werd gezegd, die zijn ogen en oren openhield en alles in zich opnam – heb je meer geleerd dan alleen hoe je moet spelen. Je weet waar de microfoons geplaatst moeten worden. ‘Afstand creëert diepte,’ zeiden de veteranen altijd. Je weet hoe je een mengpaneel moet bedienen en wat slechte bands goed maakt en goede bands nog beter. Je weet dat het om meer draait dan alleen maar goed kunnen spelen, want anders was je al lang een rockster geweest. Bovendien heb je veel geleerd over de muziekindustrie. Je begrijpt hoe belangrijk het is om naamsbekendheid te hebben en om de juiste platenmaatschappij achter je te hebben staan, de juiste mannen in pakken. En daarom weet je dat je hulp nodig zult hebben. Maar je hebt al een voorsprong. The Yardbirds hebben al naamsbekendheid – al begint die te tanen – en je wilt die naam dan ook niet opgeven. Nog niet. Eerst moet je alles op een rijtje hebben; je moet heel precies te werk gaan, je timing moet exact zijn, dat weet je.

Het probleem is dat de tijd dringt. Je bent pas vierentwintig, maar nu al lijkt de muziek aan je voorbij te gaan. Je zou het nooit toegeven, maar je weet dat het zo is. Creams carrière loopt al ten einde en je hebt het gevoel dat jij nog niet eens bent begonnen. Iedereen ziet Hendrix nu als een gitaargod, maar je hebt ze nog niet laten zien wat jij kunt, als je maar de kans krijgt om te ontsnappen aan de sessies en de bands die op instorten staan door de tol die toeren door Amerika van hen eist; als je de rokerige studio's achter je kunt laten, waar je de dagen aftelt tot er iets beters op je pad komt. De tijd dringt en hoewel je het nooit zou toegeven, begin je je zorgen te maken dat je de boot verdomme al gemist hebt, dat als je niet oppast, je weer aan de slag zult moeten als sessiemuzikant. ‘Dan word ik een van die types die ik zo haat,’ vertel je je vrienden.

De laatste tournee van The Yardbirds eindigt in Montgomery, Alabama. Het optreden op de Speedway Fairgrounds valt op de dag nadat Bobby Kennedy in Los Angeles is neergeschoten. Met open mond bekijken jullie de tv-beelden in het hotel en hoofdschuddend steken jullie nog een sigaret op. Maar eerlijk gezegd vind jij het idee dat de band uit elkaar gaat veel

erger. Tegen half juni ben je weer thuis, in je gave woning aan de rivier de Theems, in Pangbourne; een omgebouwd victoriaans boothuis met een eigen aanlegplaats eronder – niet dat je een boot hebt – en je vraagt je af wat je nu in godsnaam gaat doen.

Gelukkig heb je een troef achter de hand, iemand die al weet waar je toe in staat bent, wie je bent, wie je zou kunnen worden, iemand die net als jijzelf vastberaden is iets van zijn leven te maken: Peter Grant. ‘G’. De logge, overgevoelige reus die samen met Mickie de manager is van The Yardbirds en die je altijd heeft beschermd, met name tijdens die verschrikkelijke laatste tournee door Amerika, toen Keith Relf volledig ontspoorde en elke avond dronken op het podium verscheen en Chris Dreja de enige was die nog zijn best leek te doen om de boel bij elkaar te houden. Je zit bij G in de auto, in de verkeersopstopping op Shaftesbury Avenue, enkele dagen nadat jullie teruggekeerd zijn uit Amerika. Jullie weten beiden dat het voorbij is en bespreken wat jullie nu gaan doen. G luistert naar je, terwijl je op zachte, beleefde toon zegt wat je stiekem al tijden hebt gedacht, maar nooit hardop durfde uit te spreken: dat je denkt dat je de groep nieuw leven in kunt blazen door nieuwe bandleden te vinden en nieuwe muziek te schrijven, dat je denkt dat je de band kunt verbeteren.

Het struikelblok, dat weten jullie allebei, zal Mickie zijn. Hij is eigenlijk alleen geïnteresseerd in singles. ‘Art for art’s sake, hit singles for fuck’s sake’, dat is Mickies devies. Maar de muziekscene draait helemaal niet meer om singles. The Yardbirds zouden inmiddels een albumband moeten zijn, dat is duidelijk. Dat heb je niet tegen Mickie gezegd, want je weet dat hij je toch zou bespotten, net als hij bij Jeff deed toen die klaagde dat hij albums wilde maken. Maar je zegt het nu wel tegen Peter, die aandachtig naar je luistert, terwijl hij achter het stuur zit en door de voorruit naar de auto’s voor jullie staart. Het beste, zeg je nu je de moed bijengeraapt hebt, zou zijn als je vrij spel kreeg om het aan te pakken zoals jij weet dat het aangepakt moet worden. Om het geluid te creëren dat jij – en alleen jij – soms in gedachten al kunt horen. Om niet alleen de groep te leiden, maar ook de muziek en de songteksten te schrijven, de platen te produceren. Om alles zelf te doen behalve het managen van de band.

Die rol zou Peter krijgen... als hij interesse heeft. G werkt al jaren in de

schaduw van andere, machtigere zakenmannen in de muziekwereld; net als jij wacht hij al lange tijd op zijn kans. Hij blijft naar het verkeer voor hem staren en knikt alleen maar. 'Goed dan,' zegt hij. 'Dan doen we dat.'

Op 7 juli – bijna twee jaar na de release van hun laatste grote single in Groot-Brittannië, 'Over under sideways down' – geven The Yardbirds nog een laatste show in de Student Union Hall in Luton College en dan is het echt voorbij. Chris is de enige die gezegd heeft nog met je door te willen gaan en zelfs hij begint te twijfelen. Niet dat hij daar iets over tegen jou of Peter heeft gezegd, maar jullie weten beiden dat het zo is. En wat dan nog? Om de muziek te krijgen die jij wilt, zul je niets minder dan volledige toewijding van de bandleden moeten vragen. En zo'n goede bassist is Chris toch niet. Dus is het beter dat hij nu weggaat, ook al betekent dat dat je alleen achterblijft. Ach, als enig kind bent je het wel gewend om alleen te zijn. Dus als Chris nog geen maand na dat laatste optreden in Luton eindelijk toegeeft dat hij het ook niet meer ziet zitten, dat hij liever een nieuwe carrière probeert op te bouwen als fotograaf, verbaast dat je niet. 'Hij denkt verdomme dat hij de nieuwe David Bailey is,' lacht G... en stiekem ben jij opgelucht.

Nu zijn alleen jullie twee er nog: Jimmy en G. En natuurlijk de naam: The Yardbirds. Of misschien The New Yardbirds, zoals G heeft voorgesteld. Met die naam hoef je in elk geval niet meer opnieuw te beginnen, zegt hij. Niet helemaal opnieuw, in elk geval. Met die naam word je nog geboekt voor betaalde optredens. Dan hoef je in elk geval geen honger te lijden tot je met iets beters komt. Dat is tenminste het plan dat je maakt in die lange, regenachtige zomer van 1968...

'Ik wist precies wat ik wilde doen,' zegt Jimmy Page bijna veertig jaar later. We zitten in de kelderkeuken van het Tower House, het negentiende-eeuwse neogotische bouwwerk gelegen in het Londense Holland Park, ontworpen door de architect en vrijmetselaar William Burges. Het is een zonnige namiddag in 2005 en onder het genot van een kopje thee blikken we weer eens terug op de begindagen van de band, voor een artikel in een tijdschrift. In de afgelopen twintig jaar is dit een bijna jaarlijks ritueel voor ons geworden; de interesse in Led Zeppelin is in die jaren zo sterk toegenomen dat de mannen nu bijna populairder zijn dan

ze in hun hoogtijdagen waren. Natuurlijk is de tijd van Jack Daniel's en cocaïne, van groupies en van smack – de dagen van drakenpakken en zwarte zwanen – al lang voorbij. Nu drinkt Jimmy Page niet, gebruikt hij geen drugs en rookt hij zelfs niet meer. Maar dat wil nog niet zeggen dat hij vergeten is hoe het was, waar het allemaal om draaide in die tijd. Noch dat hij ook maar een greintje spijt heeft. Sterker nog, het enige wat hij betreurt, stelt hij, is dat aan dit alles een einde moest komen. 'Het waren hedonistische tijden, weet je?' Hij haalt zijn schouders op. 'Maar we bleven altijd goed spelen. Misschien heeft de muziek er een enkele keer onder geleden, maar dan was dat een zeldzame gebeurtenis, zeker gezien het grote aantal tournees dat we deden. Maar we zochten die grens op, dat werkte door in de muziek.'

Natuurlijk was dat zo. Daar ging het allemaal om voor een rockmonster als Led Zeppelin, een band die planeten verslond en sterren uitscheet. Drugs zagen de bandleden als hun brandstof, seks als een vorm van zelfexpressie, muziek als de schatkaart. Denk aan de Stones, die in 1972 in de krappe kelder zonder ramen van Villa Nellcote in Frankrijk moesten wachten tot Keith weer bij zinnen kwam na een bacchanaal van drie dagen; die moesten wachten tot hij genoeg coke en smack had gesnoven en gespoten voor hij het fundament legde van wat een van de beste Stones-albums ooit zou worden. Denk aan John en George, onverwachte lsd-maatjes die zich samen tegen de moralistische Paul en de naïeve Ringo keerden; die de sisyfusarbeid op zich namen om The Beatles voorbij het lieflijke *yeah-yeah-yeah* te loodsen, naar de hogere staat van bewustzijn die de band bereikte in *Revolver* en uiteindelijk in *Sgt. Pepper*, het album dat een zwart-witte wereld omtoverde in kleur. Denk aan Dylan die wiet rookte, pillen slikte, zelfs 's nachts zonnebrillen droeg en zat te trillen in zijn stoel bij het raam van het Chelsea Hotel in New York, waar hij de hele nacht wakker bleef en 'Sad Eyed Lady of the Lowlands' schreef voor... haar. Of aan Hendrix, trippend in een of andere louche Londense bar vol sigarettenrook en jaloerse witte mannen, terwijl The Who, Cream en alle anderen die in zijn voetsporen probeerden te treden, jammerlijk achterbleven. Natuurlijk droegen drugs bij aan de muziek van Led Zeppelin. Daar waren die drugs voor bedoeld.

Daar was Led Zeppelin voor bedoeld. Daar ging het allemaal om, of niet soms, Jimmy? Dit waren de jaren zeventig, een schepenverbrandend, hyperindividualistisch tijdperk; een culturele bosbrand die in 1968 aangewakkerd werd en tot rond 1982 bleef woeden; na anticonceptie, maar voor aids, toen alles nog mogelijk leek en niets verboden was. Als sterke reactie op de idealistische, consensuele jaren zestig, waren de jaren zeventig juist een tijd waarin je eigen ding doen en je helemaal uitleven niet slechts slogans waren, maar een geboorterecht. ‘Doe wat je wilt’ was in deze tijd echt de hele wet geworden.

Maar hoe kan iemand als Jimmy Page dat nu, zoveel later, onder woorden brengen, zonder dat iedereen afkeurende gezichten trekt of, nog erger, het afdoet als een grap? Het was destijds al bijna onmogelijk te verwoorden, maar nu is dat simpelweg ondenkbaar. Zelfs voor Robert Plant, die altijd overal een antwoord op meent te hebben. Maar het is duidelijk dat de begintijden van Led Zeppelin nog even vers in Jimmy Page’ geheugen liggen nu hij op oudere leeftijd is, als lang geleden, in zijn doodsverachtende, universum-uitlokkende hoogtijdagen. Aangezien hij inmiddels op leeftijd is, zou het hem vergeven worden als hij zich de details niet meer zo goed kon herinneren. Maar het tegendeel is waar; hij is, zoals over alle belangrijke dingen in zijn carrière, juist heel precies als hij het hierover heeft. ‘Ik wist waar ik mee bezig was in het kader van The Yardbirds,’ zegt hij, en hij neemt nog een slokje thee, ‘en ik wist dat ik daarop voort wilde borduren... en dat kun je allemaal horen op het eerste album [van Led Zeppelin].’

Ja, dat kun je inderdaad. Niet per se aan het materiaal zelf – dat was niet bepaald origineel – maar aan het idee, de methodologie, de vastberadenheid het hele gesprek te beheersen. Maar ik heb recentelijk gelezen dat hij oorspronkelijk iets lichters, meer akoestisch voor ogen had, maar van gedachten veranderde toen hij John Bonham hoorde spelen. Een idee dat misschien werd aangesterkt door zijn solo-optreden in de Julie Felix Show, waar hij op elegante wijze ‘White Summer’ ten gehore bracht, het akoestische gitaar-intermezzo gebaseerd op Davy Grahams instrumentale melodie, op zijn beurt weer geïnspireerd op het Ierse deuntje ‘She Moved through the Fair’. ‘White Summer’ was zelfs

toen Jimmy bij The Yardbirds zat al zijn paradepaardje en een betoverde recensent vergeleek Jimmy op basis van dit nummer eens met de flamencogitarist Manitas de Plata.

‘Dat is onzin,’ vertelt Jimmy mij. Hij wil niets horen van het idee dat Zeppelin misschien ooit anders was dan wat de band later was. ‘Ik had een heel repertoire in mijn hoofd van nummers die ik met deze nieuwe groep wilde opnemen, zoals “Babe I’m Gonna Leave You”. Maar het draaide niet alleen om de fijngevoeligheid van een akoestisch nummer, want het zou allemaal groeien.’ Zeppelin zou nooit simpelweg volledig akoestisch of volledig elektrisch zijn. De band zou zich niet laten vastpinnen. ‘Ik zag allerlei dynamieken, omdat mijn muzikale smaak allesomvattend was, in plaats van slechts een specifieke richting. Het waren niet alleen de blues, het was niet alleen rock-’n-roll. Het was niet alleen folk of klassieke muziek. Dat alles liep helemaal door elkaar heen.’ Later, als ik er meer over opzoek, kom ik erachter dat hij in 1976 al iets soortgelijks heeft gezegd tegen de auteur Mick Houghton. ‘Ik wist precies welke stijl ik zocht en met welk soort muzikanten ik wilde spelen,’ had hij destijds laten weten. ‘Ik denk dat het bewijst dat de groep echt voorbestemd was, hoe alles samenkwam.’ En in 1990 vertelde hij ook aan Mat Snow in *Q*: ‘We wisten wat we aan het doen waren: we begaven ons op voorheen onbetreden paden.’

Dus Jimmy Page had alles vanaf het begin al uitgedacht? In muzikaal opzicht misschien. Of, zoals hij nu zegt, wat hij wilde dat het ‘kader’ was. Maar de samenstelling van de groep verliep een stuk wanordelijker. Het lot speelde hierin een grote rol. Sterker nog, het lot leek hem in eerste instantie tegen te werken, toen hij beseftte dat niemand die hij voor de band wilde hebben interesse had. Of als ze wel interesse hadden, stond iets anders ze in de weg. De zanger en gitarist Terry Reid was bijvoorbeeld een van de eersten die Jimmy Page’ aanbod afsloegen om zich bij Led Zeppelin aan te sluiten. Achteraf was dit natuurlijk een domme beslissing, maar in die tijd heetten ze nog geen Led Zeppelin... Ze waren nog gewoon The New Yardbirds, een nieuwe naam die de band erg oud deed klinken. Reid was jong en had zelf al wat successen geboekt; er lag, ironisch genoeg, een solodeal met Mickie Most op tafel.

Dus waarom zou hij zich aansluiten bij The New Yardbirds?

Reid was destijds pas negentien en werd in de muziekers al veelvuldig genoemd als een popster die waarschijnlijk heel groot zou worden. Hij was al vanaf zijn zestiende een rijzende ster, toen Peter Jay van de Jaywalkers hem zijn nieuwe frontman maakte. Toen kwamen Hendrix en Cream en net als iedereen wilde Terry net zo beroemd worden als zij. Tegen februari 1968 had zijn vriend Graham Nash – die net uit The Hollies was gestapt om in Amerika zijn eigen ding te kunnen doen met twee coole gasten genaamd David Crosby en Steven Stills – Mickie Most overgehaald om Reid bij hem te laten tekenen. Toen Jimmy Page hem vroeg of hij zich bij The New Yardbirds aan wilde sluiten, werkte hij aan ‘Superlungs’: een van de nummers op zijn soloalbum en tevens de bijnaam die Mickie Most hem gaf. Waarom zou hij dat alles de rug toekeren om aan boord van een lekkend bootje als The New Yardbirds te stappen?

Page, die zich Reid nog kon herinneren van een optreden dat The Yardbirds twee jaar eerder in de Albert Hall hadden gegeven, met Terry en de Jaywalkers in hetzelfde programma, was ontredderd. Vooral toen Peter Grant hem vertelde dat Terry zijn aanbod had afgewezen omdat hij zich al als soloartiest bij Mickie Most had aangesloten. Mickie Most deelde in die tijd een kantoor op Oxford Street met Peter Grant en daarom voelde Jimmy zich verraden. ‘Je weet toch dat hun bureaus tegenover elkaar stonden?’ merkt hij vele jaren later nog steeds nors op.

‘Ondertussen,’ aldus Reid, ‘had ik een optreden met Band of Joy, volgens mij in Buxton. Ik had de band al eens eerder gezien en ik kende Robert Plant en John Bonham. En dit keer, toen ik ze zag, dacht ik: dat is het! Ik kon het in mijn hoofd allemaal al horen. Dus de volgende dag belde ik Jimmy op. Hij zei: “Hoe ziet die zanger eruit?” Ik zei: “Hoe bedoel je, hoe ziet hij eruit? Als een Griekse god, maar wat doet dat ertoe? Ik heb het over hoe hij zingt. En die drummer is fenomenaal. Zoek ze op!”’

Iets vergelijkbaars overkwam drummer Aynsley Dunbar, die al veel ervaring had opgedaan in John Mayall’s Bluesbreakers en in de eerste variant van The Jeff Beck Group. Dunbar vertelt nu: ‘Ik kreeg de kans om me aan te sluiten bij The New Yardbirds. Ze hadden het er al over dat ze naar Amerika wilden gaan... Dat was erg aantrekkelijk voor mij,

omdat ik daar nog nooit was geweest. Als ik toe had gezegd, zou ik ongetwijfeld in Led Zeppelin terecht zijn gekomen. Maar tegen die tijd was The Yardbirds eigenlijk al oud nieuws en ik had met mijn eigen band, Retaliation, net een platendeal gesloten. Ik had graag met Jimmy gespeeld omdat hij net als ik erg van improvisatie hield, iets waar Beck helemaal niet mee om kon gaan... Bij Beck moest alles tot de laatste noot gerepeteerd zijn. Maar me aansluiten bij The New Yardbirds leek me op dat moment een stap achteruit, in plaats van vooruit.'

Dit was niet de eerste keer dat Jimmy Page zijn eigen band had geprobeerd te vormen. In de zomer van 1966 had hij al een groep in gedachten met Steve Marriott van Small Faces als zanger en tweede gitarist, of misschien met Steve Winwood van The Spencer Davis Group als zanger en op keyboard, samen met wat Page nu een 'superhooligan' ritmesectie noemt, bestaande uit Keith Moon op drums en John Entwistle op bas (beiden van The Who). Dat was in mei 1966, toen Jimmy Page in de Londense IBC Studios de productie van 'Beck's Bolero' overzag; Jeff Becks gitaarrijke versie van Ravels 'Bolero', die oorspronkelijk Becks eerste solosingle moest worden, maar waarvan Page nog steeds beweert dat hij erop gespeeld heeft en het nummer heeft gearrangeerd en geproduceerd. 'Jeff was aan het spelen en ik zat, zeg maar, in de controlekamer. Hij mag zeggen dat hij het nummer heeft geschreven, maar ik heb het geschreven. Onzin. Ik speelde de elektrische en de twaalfsnarige gitaar, maar toch moest het een solonummer van hem zijn. De stukjes met de *slide* zijn van hem en ik speel gewoon.'

Dat ontkent Beck dan weer stellig. 'Nee, Jimmy heeft dat nummer niet geschreven. We zaten samen in zijn voorkamer, een kleine, krappe ruimte, en hij zat op de arMLEuning van een stoel en speelde dat Ravelritme. En hij had een twaalfsnarige gitaar en het klonk zo vol, echt heel zwaar. En ik heb gewoon de melodie gespeeld en ben naar huis gegaan en heb het snelle gedeelte uitgewerkt.'

Uiteindelijk deed het er niet echt toe. Mickie Most bracht het nummer alleen uit als B-kant van 'Hi Ho Silver Lining'. Toch bleven de gitaristen kibbelen over wie wat had gedaan. Het enige waar ze het later over eens zouden worden, was dat de groep die aanwezig was bij de opname van

‘Beck’s Bolero’, heel goed de ‘originele’ Led Zeppelin-samenstelling had kunnen zijn. Tijdens die sessie waren ook twee andere muzikanten aanwezig die Page kende uit de sessiewereld: de jonge pianist Nicky Hopkins en de bassist John Paul Jones. Hopkins was tweeëntwintig, een oude ziel in een jong lichaam die als scholier begonnen was bij Screaming Lord Sutch and the Savages en die met Cyriel Davies’ All Stars had gespeeld, net als Jimmy. Zo hebben ze elkaar dan ook voor het eerst ontmoet, voor Hopkins door een ernstige maagaandoening achttien maanden in het ziekenhuis belandde. Nu was hij voltijds sessiemuzikant; dat betaalde goed, je hoefde er niet voor te reizen en het viel hem niet zo zwaar. Later dat jaar zouden The Kinks hem vereeuwigen op de track ‘Session Man’. Hij was teruggetrokken, getalenteerd en verlegen, zei bijna nooit iets tegen iemand, speelde gewoon wat van hem verwacht werd en was daarna snel weer weg. Jonesy was ook al niet zo spraakzaam. Maar hij was wel goed, een uitstekende speler, erg zeker van zichzelf. Hij was zelf ook begin twintig en had veel ervaring opgedaan als sessiemuzikant. Het was dan ook niet de eerste keer dat Pagey en hij samenwerkten en het zou ook niet de laatste keer zijn. Sterker nog, binnen een paar weken werd hij al door Jimmy opgetrommeld om de snaarpartijen te arrangeren op het Yardbirds-nummer ‘Little Games’ (en later nogmaals om de bas te spelen op de single ‘Ten Little Indians’).

Maar de opvallendste figuur tijdens de ‘Bolero’-sessie was toch wel Keith Moon, die in de studio in Langham Place verscheen met een zonnebril en een Kozakkenmuts op... om te voorkomen dat iemand hem zou herkennen. ‘Incognito, beste jongen’, zou hij gezegd hebben, maar zoals te verwachten viel, zorgde deze outfit er juist voor dat iedereen naar hem staaarde. Moony was The Who beu; hij had genoeg van Daltreys constante geruzie en Townshends slechte buien. John Entwistle, die ook beloofd had te komen, maar op het laatste moment afzegde, dacht er hetzelfde over, aldus Keith. De mannen wilden beiden niet meer op de achtergrond van de ‘Pete-en-Rog-show’ blijven. Page zag zijn kans schoon en stelde half serieus, half voor de grap voor dat ze samen verder zouden gaan: Keith, Jimmy, John en Jeff (in dit stadium werden Jonesy en Nicky niet genoemd). Moony was direct enthousiast en stelde zelfs

per ongeluk een naam voor de nieuwe groep voor, toen hij grapte dat de band zou neerstorten als een luchtschip van lood ('lead zeppelin'). (Entwistle zou later zweren dat hij de naam had voorgesteld, maar uiteindelijk was Moon degene aan wie Page toestemming vroeg om de naam te mogen gebruiken.) Op dat moment had iedereen gelachen om Keith, die sigaretten rookte en strak stond van de speed, maar Jimmy had het een goed idee gevonden – en een goede naam – en hij hield het in gedachten, zoals hij de afgelopen vier jaar tijdens zijn werk in de studio's met gefrustreerde muzikanten zoveel in gedachten had gehouden.

Half-Yardbirds, half-Who; in de juiste richting geleid door Page, die zich als leider op zou werpen. Nu hadden ze alleen nog een goede zanger nodig. Volgens Moony kon Entwistle zingen, maar Jimmy dacht zelf meer aan Steve Winwood. Maar toen begon Stevies band Traffic grote successen te boeken, dus dacht Jimmy in plaats daarvan aan Steve Marriott. Hij was naar een flink aantal optredens van Small Faces geweest, kende Marriott goed en wist dat hij overal voor openstond. Sterker nog, hoe meer hij erover nadacht, hoe enthousiaster hij werd: Jimmy, Jeff, Moony en Entwistle, met Steve Marriott als zanger... Dat zou echt een supergroep zijn! Of, zoals hij later aan de schrijver Steve Rosen vertelde: 'Die groep zou de eerste zijn geweest van al dat soort bands, zoals Cream en zo. Maar het gebeurde niet...'

Zoals te verwachten viel, speelde Beck na deze succesvolle sessie met dezelfde ideeën; als twee vrienden die tijdens het uitgaan hetzelfde meisje op het oog hebben. Keith Moon, zo vertelde hij 'speelde venijnig goed op de drums en had een superwilde persoonlijkheid. Op dat punt kwam hij niet meer opdagen op sessies voor The Who, dus dacht ik dat ik hem met wat moeite wel bij de band weg kon grissen.' Maar waarvoor dan precies? The Jeff Beck Group was in dit stadium nog steeds niet veel meer dan een leuk idee en zijn oude vriend Pagey overzag alles vanuit de controlekamer en liet Jeff denken dat het allemaal zijn idee was. Niet dat Beck dat niet doorhad. Hij vertelde hierover: 'Dat was waarschijnlijk de eerste Led Zeppelin-band... Niet met die naam, maar dat idee.' Volgens Beck was Moony 'de enige hooligan die goed kon spelen. Ik dacht: dit is het! Je kon het enthousiasme in de lucht voelen hangen, je had geen

idee wat je zou gaan spelen, maar *whoosh!* Het was geweldig en er was van alles gaande, maar daarna gebeurde er eigenlijk niets, omdat Moony niet uit The Who kon stappen.’

Maar dat was niet voldoende om Jimmy Page te weerhouden en hoewel hij zich een paar weken later bij The Yardbirds aansloot – in eerste instantie alleen als tijdelijke vervanger van de bassist Paul Samwell-Smith – probeerde hij nog steeds bij Marriott te polsen of hij er soms interesse in had Small Faces te verlaten om samen met hem een nieuw groepsproject te beginnen. ‘Hij is inderdaad benaderd,’ zou Jimmy later laten weten, ‘en leek er erg enthousiast over. Maar al snel hoorde ik van de zakelijke kant van Marriott en werd me gevraagd “Wil je soms gitaar spelen met gebroken vingers?”’

Aangezien met de ‘zakelijke kant van Marriott’ Don Arden werd bedoeld, die zichzelf ‘de Al Capone van de pop’ noemde en die destijds bekendstond als de meest gangsterachtige figuur in de Britse muziekindustrie, nam Jimmy Page dit dreigement serieus. Toen ik Arden hier zelf naar vroeg, voor hij in 2007 aan de ziekte van Alzheimer bezweek, grinnikte hij alleen maar. ‘Later heb ik Robert Stigwood over een balkon gehangen omdat hij Stevie Marriott van me af probeerde te pikken. Denk je dan dat ik zo’n kleine schlemiel van The Yardbirds hem laat hebben?’

Daarna, vertelde Page, ‘viel het idee zo’n beetje uit elkaar. We zeiden: “Laten we het maar snel vergeten.” We hadden er positiever over kunnen zijn en naar een andere zanger op zoek kunnen gaan, maar we lieten het idee gewoon varen. Toen ging The Who op tournee en The Yardbirds ook en dat was dat.’

Maar toch werd het idee nooit helemaal vergeten. Niet door Jimmy Page, in elk geval. Dus toen Peter Grant hem in juni 1968, terwijl ze samen in de auto zaten, vroeg wat hij ging doen na de laatste Yardbirds-show, had hij al een antwoord paraat. Hij zou een nieuwe zanger vinden, zei Page op zijn zachte, maar vastberaden toon, en een nieuwe ritmesectie als dat nodig was. En hij zou de band zelf leiden. Toen liet hij een stilte vallen, om te zien of G nog steeds luisterde...

Je bent Peter Grant. Het is zomer 1968, je bent drieëndertig en je bent het verdomme spuugzat om geld te verdienen voor andere mensen. In de tijd dat je voor Don Arden werkte, had het je niet geboeid. Don kon nogal een klootzak zijn om voor te werken; hij bemoeide zich met alles wat je deed, maakte het je niet eenvoudig en zette je steeds weer voor lul, maar je kreeg in elk geval wel met regelmaat betaald en in contant geld. Bij Don geen gezeik met belastingen of dat soort onzin. En je hebt veel geleerd. Je werkte met idioten als Gene, Richard, Chuck en The Everly Brothers en hebt van die tijd meer opgestoken dan van alle andere dingen die je hebt gedaan sinds je terug bent van je tweejarige dienstplicht. Veel jongens hadden een hekel aan de dienstplicht. Je kon horen hoe ze zichzelf's nachts in slaap huilden, jankend om hun moeders, de watjes. Jij had er juist van genoten. In het leger had je voor het eerst het gevoel gehad dat je deel uitmaakte van een grote familie en dat had je geweldig gevonden. Je genoot van de discipline, het geven en opvolgen van bevelen. Iedereen wist waar hij stond, ook al was het in een berg met stront. Daar waren mannen gewoon mannen, die deden wat hen werd gezegd. Je wist het zelfs te schoppen tot Korporaal in de RAOC: de Royal Army Ordnance Corps. Je was verantwoordelijk voor de eetzaal en daardoor raakte je betrokken bij de NAAFI. Je organiseerde shows, regelde thee en hapjes, zorgde voor entertainment voor de troepen. 'Een aangenaam baantje,' zou je glimlachend vertellen, als je er later op terugkeek.

Jaren later zou je door de Midlands rijden in je gloednieuwe Rolls-Royce cabriolet, met Richard Cole als jouw chauffeur, terwijl je Phil Carson van Atlantic Records precies vertelde waar het op stond, en zou je plotseling beseffen dat jullie vlak langs een belangrijk deel van je verleden reden. Dus zou je besluiten een kleine omweg te maken, om de kerels jouw oude kazerne te laten zien. Je zou Cole bevelen om gewoon door de poort van het legerkamp te rijden, pal langs de domme eikel die salueerde, en de Rolls te parkeren naast een rij tenten waarin jij vroeger met de anderen sliep. De blikken op hun gezichten spraken boekdelen! Je zou hen vertellen dat dit veel beter was dan het 'verschrikkelijke' vakantiecamp waar je later werkte. En dat je daarna een tijdje in een hotel in Jersey had gewerkt als 'entertainmentmanager', nog zo'n klotebaantje waar je het maar kort uithield...

Wat je ze niet zou vertellen, was dat je er als kind van droomde om

filmster te zijn. Tegen de tijd dat je oud genoeg was voor het leger, begon je gewicht al toe te nemen, iets waar je later om bekend zou komen te staan. Nee, je was niet dun, maar je was ook verdomd lang en zag er eigenlijk niet slecht uit, een charmante gozer. Maar het was allemaal slechts een droom. Na het vakantiecamp en het hotel werkte je een tijdje in Londen als portier – een mooi woord voor ‘uitsmijter’ – voor de 21’s Coffee Bar op Old Compton Street. Later zou 21’s verdomme de bar worden waar Tommy Steele begon. . . Tommy, Wally Whyton, Cliff Richard, Adam Faith, Wee Willie Harris en nog vele anderen, maar die tent heeft jou nooit geholpen om je dromen waar te maken. Hoewel je later wel moest erkennen dat 21’s op andere manieren nuttig is geweest. Daar heb je Andrew Loog Oldham voor het eerst ontmoet, het bijdehandje dat later voor The Beatles en The Rolling Stones ging werken. Hij veegde daar de vloer voor wat zakgeld. Ook Lionel Bart leerde je daar kennen, de grapjas die altijd muurschilderingen maakte op de muur in de kelder en die het later in de West End zou treffen met Oliver! om het vervolgens te verkloten door zijn rechten te verkopen voor een snelle smak geld, waardoor hij miljoenen misliep toen de musical werd verfilmd. Wat een sukkel! Die les leerde jij al snel: zorg er altijd voor dat je een aandeel krijgt. . . en behoudt. En natuurlijk kwam je Michael Hayes hier voor het eerst tegen, die zijn naam later zou veranderen in Mickie Most, maar die in die tijd als ober werkte. Met Mickie zou je later een partnerschap sluiten, met hem als het brein en jou als de spierbundel. Jij lette op de bands als ze op tournee waren en Mickie zorgde voor ze in de studio, waar hij hit na hit produceerde.

‘Mickie schonk koffie, terwijl ik boven aan de trap kaartjes verkocht,’ zou je vertellen als ze je er jaren later naar zouden vragen. Dat was in 1957. Het salaris: achttien shilling per avond en een warme maaltijd. Niet zoveel, maar beter dan niets. Je stond al snel bekend als een ‘figuur’; de jongen die meisjes moesten weten te charmeren om de kleine kelder in te mogen. Je had ook de taak om hun domme vriendjes eruit te gooien zodra die problemen veroorzaakten. Mickie was de clown die zo nu en dan achter de bar vandaan kwam om een paar nummers te zingen.

Op een dag kreeg je eindelijk de kans om te laten zien wat je in huis had. . . maar niet als zanger. De 21’s was van twee Australische worstelaars, Paul Lincoln en Ray Hunter. Paul liet op een gegeven moment zijn blik over je

heen glijden en vroeg je of je 'wat extra geld' zou willen verdienen door in een aantal wedstrijden tegen hem te 'vechten'. Je was bereid alles een kans te geven, dus verscheen je op je eerste wedstrijd, waar je werd aangekondigd als His Highness Count Bruno Alassio of Milan... Waag het verdomme niet om te lachen. Paul kwam op als Doctor Death. En wat denk je? Iedereen was er gek op! Dit was nog voor men begreep dat het allemaal in scène gezet was. Het ging zelfs zo goed, dat Paul nog een paar wedstrijden tussen Dr. Death en de Count opzette. Soms werd je Count Bruno genoemd, soms Count Massimo. Je bent ook een keer als The Masked Marauder opgekomen met een Lone Ranger-masker op en hebt het publiek uitgedaagd om tegen je te vechten, waarop Paul, zoals afgesproken, in het publiek op en neer sprong en met zijn handen zwaaide. 'Mij! Kies mij!' Nou, ooit zou je hem uitkiezen en echt tegen hem vechten, dat wist je wel...

Don Arden schudt vol afkeer zijn hoofd. Hij hielp Peter Grant om door te breken in de muziekindustrie, door hem in de jaren zestig in te huren als zijn 'chauffeur'. Onder die functietitel viel een brede reeks aan taken, waaronder 'de handjes vasthouden' van een aantal van Ardens beruchtste cliënten, zoals Gene Vincent (een alcoholverslaafde, Amerikaanse expat met een verbrijzeld been, die graag met messen en pistolen zwaaide) en Little Richard (een religieuze fanaat die altijd een bijbel bij zich droeg met in de marges beschrijvingen van zijn orgiastische escapades). 'Peter Grant is nooit een echte worstelaar geweest. Hij slaat nog geen deuk in een pakje boter!' Ik herinner Don eraan dat worstelen en boksen twee verschillende sporten zijn en dat Grant nergens een deuk in zou hoeven slaan. Het enige wat hij hoefde te doen was grommen, er angstaanjagend uitzien – wat hem gemakkelijk afging – en zo nu en dan een geënceneerde duw geven. 'Ik bedoel maar te zeggen dat hij die reputatie gebruikte: de stoere gast, het zwaargewicht. Nou, ik kan je vertellen, Peter Grant was gewoon een dikke vette pestkop. Hij was zo dik dat zijn benen hem bijna niet konden dragen. Daarom ging hij altijd overal met de auto heen. Hij raakte na een paar stappen al buiten adem. Hij kon bijna niet lopen.'

Arden mag dan zwarte humor hebben, er schuilt wel een zekere waar-

heid in zijn opmerkingen. Mickie Most zei later tegen de auteur Chris Welch dat hij vroeger samen met Grant de worstelring opzette voor Dale Martin Promotions. 'Soms, als een van de worstelaars niet op kwam dagen, viel Peter in... Dat was de basis van Peters worstelcarrière.' Hij voegde eraan toe: 'Als Peter iemand omstootte met zijn buik, dan gebruikte hij gewoon een worsteltechniek. Hij heeft niemand ooit bezeerd. En als dat wel is gebeurd, dan was dat een ongeluk. Het was niet de bedoeling. Er was geen sprake van lichamelijk letsel, want het was allemaal showbizz.'

Maar Peter Grant was meer dan alleen zijn grote postuur. Hij was slim genoeg om te weten dat zijn reputatie als voormalig worstelaar bijdroeg aan het intimiderende imago dat hij maar al te graag inzette in onderhandelingen, maar tegelijkertijd was hij gevoelig genoeg om van slag te raken toen in 1971 een artikel in de *Daily Mirror* meende zijn verleden als worstelaar te 'ontmaskeren'. Hij reageerde dat hij 'ongeveer achttien maanden' geworsteld had, omdat hij het geld nodig had en dat het niet iets was waar hij trots op was. Maar tegen die tijd stond zijn reputatie al vast en niet alleen onder Britse tabloidjournalisten. Na drie jaar als manager van Led Zeppelin, werd hij in de pers stelselmatig omschreven als 'bruuut' en 'reus'. Een krant kenschetste hem ooit als een zwendelaar van de oude garde die eruitzag als 'een bodyguard in een Turkse harem', een onaardige, maar niet geheel onjuiste beschrijving. Maar die opmerkingen raakten hem hard, juist omdat er een zekere waarheid in school. Zoals veel uitzonderlijk dikke mensen, was Peter Grant erg gevoelig, vooral over zijn omvang en hoe hij op anderen overkwam. Als hij in de spiegel keek, zag hij weliswaar geen potentiële hoofdrolspeler in films meer, maar ook geen bruuut. Tegen de tijd dat hij eind dertig was, managede hij de financieel succesvolste band ter wereld en hij beschouwde zichzelf dan ook graag als een rijke, beschaafde man met goede smaak, die net zo gemakkelijk theedronk met de elite als roddels uitwisselde met de sluwe vossen van Tin Pan Alley.

De voormalige promotor Freddy Bannister werkte aan het begin en einde van Grants carrière als Zeppelins manager met hem samen. 'Peter Grant heeft inmiddels een reputatie van een soort gangster en ja, hij kon inderdaad weezinwekkend en intimiderend zijn in zijn laatste da-

gen als manager van Led Zeppelin. Maar in het begin vond ik hem een echte heer, zachtaardig en welgemanierd. Hij had interesse in antiek en we hadden beiden een passie voor oldtimers. Ik kwam hem vaak tegen bij autoveilingen en dan hadden we het altijd erg leuk samen. Maar natuurlijk kende ik ook die andere kant van hem. In onderhandelingen voor Led Zeppelin kon hij inderdaad erg fel zijn. Vooral later werd hij erg gemeen. Maar dat kwam natuurlijk ook door de drugs.'

Het is ook belangrijk om te beseffen dat Peter Grant uit een tijd kwam voordat accountants en advocaten de muziekindustrie overnamen. 'Het Wilde Westen van de muziekbizz,' noemt zijn voormalige mentor Don Arden het.

Of, in de woorden van Dire Straits-manager Ed Bicknell, met wie Peter Grant op latere leeftijd bevriend raakte: 'In Peters tijd verstopte je het geld gewoon in het hammondorgel en vluchtte je richting de grens.'

Mickie Most heeft ooit gezegd: '[Peter] was een dromer en een zwen-delaar.' Hij was ook intelligent en kon uit zijn hoofd feiten en getallen uit contracten naar je slingeren. Als dat niet werkte, gebruikte hij een trucje dat hij van Don Arden had geleerd; dan drukte hij je tegen een muur en bedreigde hij je. Maar in tegenstelling tot Don zou Peter geen pistool op je richten... Niet in zijn begindagen, in elk geval. Maar hij was zeker niet geïntimideerd als hij er eentje zag, zeker niet in Amerika, waar je ze altijd zag. Wat zijn uitstraling alleen maar enger maakte, waren zijn stem, die verrassend zacht en hoog was, zelfs als hij tegen je schreeuwde, en de grote ogen met lange wimpers die hij tot kleine spleetjes kneep als je hem boos had gemaakt. Lang voor Led Zeppelin in Amerika aankwam, was al bekend: Peter Grant ging niet in discussie. Hij vertelde je simpelweg hoe het zat. En als dat niet werkte, zou hij het je laten zien... hoogstpersoonlijk.

Wat voor die tijd erg ongebruikelijk was, was dat hij zijn artiesten als vrienden zag, of zelfs als zijn familie, met name Jimmy Page, die hij bijna als een tweede zoon behandelde. 'Ik had altijd veel respect en bewondering voor Jimmy,' zei Grant. 'Ik voelde me nauwer verbonden met Jimmy dan met alle andere leden van The Yardbirds. Ik had het volste vertrouwen in zijn talenten en vermogens. Ik wilde in die tijd gewoon

dat hij kon doen wat hij dacht dat het beste voor hem was.’ De man die zelf was opgegroeid zonder een grote familie om op te steunen, deed dus zijn best om er een te creëren, nu hij zelf vader – manager – was. Daarin was hij uniek. Later werd hij wel vergeleken met Colonel Tom Parker, de manager van Elvis Presley. Maar Colonel Tom was wel degelijk bereid om Elvis’ naam aan de hoogste bieder te verkopen en heeft dat ook gedaan, zowel voor als na diens dood. G zou nog eerder zijn eigen arm afhakken dan dat hij een van zijn artiesten op die manier te grabbel gooide voor commercieel gewin. En bij The Beatles was Brian Epstein een grote steun, maar hij was een beginneling, die niet goed was met kleine lettertjes, en hij gooide uiteindelijk op dramatische wijze de handdoek in de ring, waardoor hij zijn artiesten aan hun lot overliet met veel grotere, gevaarlijkere roofdieren op de loer. Peter Grant, daarentegen, begaf zich voor Zeppelin al zo lang in de muziekwereld, dat hij zich er meer dan thuis voelde. In tegenstelling tot Epstein, die The Beatles met een waardeloze platendeal had opgezadeld en er vervolgens niet in slaagde tot een nieuwe overeenkomst te komen toen de band wereldberoemd werd, wist Grant voor zijn band de beste deal in de muziekgeschiedenis te scoren. Sterker nog, Grant had meer gemeen met de man die Epstein uiteindelijk verving; de strijdlustige Allen Klein, die op de vraag van het tijdschrift *Playboy* of hij zou liegen of stelen voor zijn cliënten, respectievelijk ‘o, natuurlijk’ en ‘waarschijnlijk’ antwoordde. Peter Grant zocht in de relatie met zijn artiesten naar liefde; om te kunnen geven en te ontvangen.

Don Arden deed er weliswaar alles aan om zijn artiesten te beschermen en was zelfs bereid botten te breken, meubilair kapot te slaan en met geweren te zwaaien, maar uiteindelijk deed hij dat alleen uit eigenbelang, met name om het geld. G was anders. Natuurlijk gaf hij ook om de centen, maar die vormden niet zijn belangrijkste drijfveer. Hij wilde respect, trouw, een familie. En bovenal wilde hij de totale controle over die familie. Dat verklaart ook het verrassend kleine, maar trouwe groepje personeel op wie Led Zeppelin gedurende zijn gehele carrière vertrouwde, zowel op tournee als daarbuiten. Zodra aan iemands betrouwbaarheid of loyaliteit werd getwijfeld, werd diegene eruit gegooid... voorgoed. Dit zerotolerancebeleid was ook van toepassing op managers van platen-

maatschappijen, promotors, agenten, merchandisers, journalisten... iedereen die ook maar iets met de band te maken had. Je was voor Peter Grant en Led Zeppelin, of je was tegen hen. En als je tegen hen was, dan keerde Peter Grant zich absoluut ook tegen jou.

John Paul Jones zou het later zo zeggen: '[Peter] vertrouwde erop dat wij de muziek zouden maken en zorgde ervoor dat iedereen verder bij ons uit de buurt bleef, zodat we de ruimte hadden om te doen wat we wilden zonder gestoord te worden door wie dan ook; pers, platenmaatschappij, promotors. Hij had alleen ons [als cliënten], dus hij beseftte dat als wij het goed zouden doen, hij het goed zou doen. Hij vertrouwde er altijd op dat we erg succesvol zouden zijn en de mensen waren vaak bang dat als ze niet met hem instemden, ze een grote kans aan zich voorbij lieten gaan. Maar al het gedoe over het heronderhandelen van contracten door middel van intimidatie is onzin. Hij hing geen mensen uit ramen en dat soort gelul.'

Nou, nee. Misschien heeft hij inderdaad nooit iemand uit het raam gehangen. Maar intimidatie, dreigementen en extreem geweld werden wel degelijk op verschillende punten in Zeppelins carrière regelmatig door Grant toegepast. 'Als iemand een trap nodig had,' heeft hij weleens gezegd, 'dan kreeg diegene een trap. Dat is maar al te waar!' Die aanpak was niet het enige waaruit zijn managementstijl bestond, zelfs niet het belangrijkste deel ervan, maar lag wel altijd op de loer, als een zeemonster net onder het donkere, meest olieachtige deel van de oppervlakte. En dat monster zou steeds vaker zijn tanden laten zien, terwijl de band met de jaren steeds succesvoller werd en daarom juist, ironisch genoeg, dat soort tactieken steeds minder nodig had.

Maar even terug naar 1968. Destijds bevond Grant zich op een kruispunt. Het naderende uiteenvallen van The Yardbirds kwam niet bepaald als een verrassing. De bandleden waren elkaar regelmatig in de haren gevlogen sinds Most en hij twee jaar eerder het stokje over hadden genomen van hun voormalige manager, Simon Napier-Bell. Maar wat Grant echt dwarszat, was het idee dat hij helemaal opnieuw zou moeten beginnen met een andere groep. Dat wil zeggen, een andere groep onder leiding van Mickie. Op een dag zou ook daar een einde aan komen en

wat dan? Don Arden en Mickie Most vonden dat allemaal geen probleem, met hun grote huizen en pronkerige auto's; zij hadden dit al zo vaak meegemaakt dat ze het hele gebeuren simpelweg als een stukgelopen zakendeal zagen en gewoon overgingen tot de orde van de dag. Maar Peter Grant was het zat om rond te dwalen zonder doel, behalve het betalen van de huur. Hij was getrouwd en had een zoontje, Warren. Daarnaast was zijn vrouw in verwachting van een meisje. Hij wilde dat zijn dromen eindelijk eens uitkwamen. Net als Jimmy wilde hij het dit keer zelf doen. Zonder Mickie of Don. Hij wilde niet meer op de achtergrond blijven, geen tweede viool meer spelen. Het werd tijd dat Peter – G – de wereld liet zien waar hij toe in staat was.

Toen hij samen met Page in de auto zat en hem hoorde vertellen dat hij zijn eigen ding wilde doen, hem hoorde dromen over de toekomst, was Grant dan ook verrast en verheugd geweest, al wist hij nog niet precies wat hij zich daarbij moest voorstellen. Tijdens die laatste Yardbirds-show in Luton had hij er de hele tijd over nagedacht, terwijl hij Jimmy vanuit de coulissen bekeek. En hoe meer hij erover nadacht, hoe meer hij ervan overtuigd raakte dat dit kon – en zou – werken. Maar toen Jimmy zei dat hij aan Terry Reid dacht, was hij even uit het veld geslagen. Peter wist namelijk dat Terry al getekend had bij Mickie, met wie hij nog steeds een kantoor deelde, met bureaus die tegenover elkaar stonden. Peter wist dat Jimmy geen schijn van kans maakte bij Terry, nu Mickie hem in zijn klauwen had, maar hij wilde Jimmy niet ontmoedigen. Dus ging hij erin mee, ook al wist hij dat ze verder zouden moeten zoeken. En natuurlijk was Jimmy vervolgens teleurgesteld. Als Peter wist dat er geen enkele kans bestond, waarom had hij dan niet iets gezegd, niet geprobeerd hem tegen te houden? Toen Terry zelf een ander voorstelde, was dat bijna te mooi om waar te zijn. Peter zuchtte opgelucht en maakte zich meteen nuttig door de jongen op te sporen...

Volgens Terry werd hij 'de Wilde Man van Black Country' genoemd. Je wist niet of dat goed of slecht was, maar je hebt de naam van die gozer opgeschreven en aan G doorgegeven. Zijn naam was sowieso gemakkelijk te onthouden: Robert Plant. Zo'n naam deed je denken aan flowerpower en zo, wat een

paar jaar geleden misschien iets goeds zou zijn geweest. Maar de tijden waren veranderd. Ach, de belangrijkste vraag was: kon die gozer zingen? En zag hij er goed uit? Terry leek te denken van wel en Terry kon het weten, of niet soms? Dus vroeg je G om ernaar te kijken en zo kwam je erachter dat Tony Secunda, de manager van *The Move*, ook interesse in hem had, dat hij die gozer al auditie had laten doen in Londen. G vond dat jullie snel te werk moesten gaan, voor Secunda hem voor jullie neus weg zou grissen. Toch vond jij het een tikkeltje overdreven om helemaal naar Birmingham te reizen, of waar ook precies, terwijl er zoveel goede zangers in Londen waren: Chris Farlowe, Rod Stewart, Stevie Marriott en heel veel anderen die net zo goed waren als Terry, maar van wie je de namen nog niet kende. Die jongen in *Free* was ook goed. Maar G zei dat alle goede zangers al ingepikt waren en herinnerde je eraan dat Stevie Winwood ook uit die regio kwam, of niet soms, dus je wist maar nooit.

Het was een zaterdagavond. G reed en jij en Chris, die op dat moment de band nog niet definitief verlaten had, zaten achterin, rookten sigaretten en vreesden het ergste, namelijk dat dit allemaal tijdverspilling was. En toen kwamen jullie aan bij het optreden op een universiteit. Een kleine ruimte ergens achter in het gebouw, een band genaamd *Hobbsweedle*, alsof ze uit Tolkiens wereld kwamen. Toen de bandleden opkwamen, namen jullie zorgen alleen maar toe. Een stelletje wietrokende pummels die covers speelden van Amerikaanse hippie nummers, oude flowerpowermeuk. Wat een tijdverspilling. Maar die zanger was eigenlijk verrassend goed. Een grote gast met een trui van de Universiteit van Toronto aan. Hij deed een versie van *Jefferson Airplanes* 'Somebody to Love', waarbij hij alle zeilen bijzette. Misschien was hij wel een tikkeltje te goed. Hoe kon het dat nog niemand van hem gehoord had, behalve Terry? En die verdomde Secunda?

Je vond het maar verdacht; je geloofde niet dat je zoveel geluk kon hebben. Er moest iets mis met hem zijn. Misschien had hij een slechte persoonlijkheid of was het onmogelijk om met hem samen te werken. Dat was de enige verklaring die jij kon bedenken. Maar G, die niet helemaal voor niets gekomen wilde zijn, was een stuk enthousiaster. 'Nodig hem uit voor een auditie, dan kun je dan beslissen,' zei hij. Dus dat deed je en een paar dagen later stond die grote krullenbol voor de deur van je huis in Pangbourne, met een grote grijns op zijn kop. Je nodigde hem uit om binnen te komen, zette thee

voor hem en bood hem een sigaret aan. Je zei dat hij ook een jointje kon rollen als hij dat wilde en bood hem jouw wiet aan. In het begin was het erg ongemakkelijk geweest; je kon merken dat de jongen erg nerveus was. Hij was een paar jaar jonger dan jij en had een aantal dingen gedaan, een paar platen gemaakt, maar geen hits gehad. Jullie enige gezamenlijke kennissen waren Terry, die die jongen eigenlijk niet zo goed kende, Secunda, die het te druk had met *The Move* om zich serieus met die jongen bezig te houden, en Alexis Korner. Maar goed, iedereen die je kende had weleens met Alexis gezongen of in een band gespeeld.

Toen je platen begon te draaien, werd de sfeer wat beter. Je vertelde hem over jouw idee om *The Yardbirds* nieuw leven in te blazen, om er een heel nieuwe kant mee op te gaan. De jongen knikte. 'Ja, klinkt goed.' Maar het was duidelijk dat hij geen enkel nummer van *The Yardbirds* kende... of in elk geval niet uit jouw tijd bij de band. Jullie zaten samen op de vloer en je liet hem je platenverzameling doorkijken. Je trok er lp's uit van Larry Williams, Don and Dewey, the Incredible String Band, Buddy Guy en het vroege materiaal van Elvis. Sommige dingen beweerde Robert goed te kennen, maar hij gaf toe dat hij andere nog nooit had gehoord. Toen je 'You Shook Me' van Muddy Waters aanzette, gevolgd door 'She Said Yeah' van Larry Williams, zag je zijn gezicht oplichten. Toen je 'Babe I'm Gonna Leave You' van Joan Baez opzette, keek hij verbaasd. Hij bleef knikken, terwijl hij daar zo op de grond zat en een haaltje van een joint nam, en zei 'Ja, man, groovy,' maar je merkte dat hij de helft van de tijd geen idee had waar je het over had. Natuurlijk had hij van Joan Baez gehoord, alle Dylan-fans hadden van Joan Baez gehoord, maar wat had zij te maken met *The New Yardbirds*? Dit was gewoon een grote krullenbol met een grote stem die ergens in de Midlands woonde.

Dus pakte je je akoestische gitaar en zei: 'Ik heb een idee voor dit nummer.' Je speelde een cover van 'Babe I'm Gonna Leave You' en langzaam, heel langzaam, drong het tot hem door. Niet alles, maar genoeg; genoeg om hem aan het denken te zetten. Toen zei je dat hij kon blijven slapen als hij dat wilde. En dat deed hij.

'Ik wist eigenlijk maar weinig over *The Yardbirds*,' vertelt Robert Plant me nu. 'Ik wist wat ze betekend hadden en dat ze later veel popnummers

uitgebracht hadden, die best goed waren. Maar ze waren niet... Ze hadden nogal...' Hij vindt het lastig om de juiste woorden te vinden, maar wat hij eigenlijk bedoelt te zeggen, is dat hij nooit platen van The Yardbirds had gekocht, nooit wat je noemt een fan is geweest. En hij had zich zeker nooit voorgesteld dat hij in een dergelijke groep zou spelen. Hij zag zich samen met zijn vrienden meer als de Engelse versie van Moby Grape. Of, zoals hij het zelf verwoordt: 'Ik wist wat voor stem Keith Relf had en ik begreep niet goed hoe ik in de band zou passen. Maar natuurlijk wist ik destijds niet wat er in het vooruitzicht lag...'

Bijna dertig jaar nadat de bandleden uit elkaar zijn gegaan, is Led Zeppelin nog steeds een lastig onderwerp voor Robert Plant, vol met 'grijze gebieden' en dingen waar hij het liever niet over heeft, vooral met betrekking tot het latere deel van hun carrière, toen drugs de overhand kregen en de waanzin leek te verdubbelen met elke struikelende, levensverwoestende stap die de onstuimige reus die ze gecreëerd hadden zette. Maar over de begindagen wil hij het best hebben. Tegen de zomer van 1968 had Robert Plant de hoop op een carrière in de muziekwereld al zo goed als opgegeven. Sinds zijn tienerjaren had hij in verschillende bands gezongen. Het dichtst bij roem was hij gekomen met Band of Joy, een groepje in Birmingham gevestigde Amerikaanse-westkust-wannabe's die zich gespecialiseerd hadden in covers van Love, Moby Grape en Buffalo Springfield. De band had een paar optredens in Londense clubs gekregen, maar viel uiteindelijk uit elkaar omdat er geen platenmaatschappijen waren die serieuze interesse toonden. Daarna had hij nog kort voor Alexis Korner gezongen en gespeeld, maar ook dat was tevergeefs. Hij had zelfs twee solonummers uitgebracht... die beiden flopten. Nu was hij weer thuis, werkte hij in de bouw en zong hij parttime in de band met de verschrikkelijke naam Hobbstweedle.

Als hij er nu op terugkijkt, heeft hij de neiging die tijd te verheerlijken. 'Ik wilde gewoon naar San Francisco gaan en meedoen. Ik kon me zo goed vinden in de cultuur in Amerika ten tijde van de Vietnamoorlog en ik wilde gewoon bij Jack Casady en Janis Joplin zijn. Er werd daar iets mythisch gecreëerd; er vond een maatschappelijke verandering plaats en de muziek was daarin de katalysator.' In 1969 gaf hij in de hippie-bijbel

International Times een nauwkeurigere beschrijving van zijn persoonlijke omstandigheden in die tijd: 'Ik was echt wanhopig, man, ik kon nergens anders heen.' Zelfs zijn oude vriend, John 'Bonzo' Bonham, deed het nu beter dan hij; die drumde voor veertig pond per week in de achtergrondband van de Amerikaanse singer-songwriter Tim Rose. Veertig pond per week! Robert kon wel doen alsof hij niet jaloers op hem was, maar dat zou toch niemand geloven, zeker zijn knappe Anglo-Indiase verloofde Maureen niet, die hij twee jaar daarvoor bij een concert van Georgie Fame had ontmoet. Hij vertelt me later: 'Ik leefde een tijdje op Maureens kosten, de arme schat. Toen heb ik een tijdje in de wegenbouw gewerkt om brood op de plank te brengen. Ik heb de helft van het asfalt van West Bromwich High Street aangelegd. Maar dat leverde maar zes shilling en twee pence per uur op, gezeik met de belastingdienst en dikke armspieren. Alle grondwerkers noemden me "de popzanger"...'.

Plant vertelt me dat hij de telegrammen zou hebben genegeerd die hij van Peter Grant had ontvangen, waarin hij werd uitgenodigd om auditie te doen voor The New Yardbirds, maar dat vind ik moeilijk te geloven. Hij zegt dat hij het pas echt overwoog toen Grant hem belde en een aantal berichten voor hem achterliet bij zijn plaatselijke pub in Walsall, Three Men in a Boat. (Grant had de pub gebeld, legt Plant uit in een terzijde, omdat hij zelf geen telefoon had en de pub als zijn 'kantoor' gebruikte.) Maar, zo had hij *IT* verteld, 'iedereen in Birmingham zocht naarstig naar een manier om de stad te kunnen ontvluchten en zich aan te sluiten bij een succesvolle band... Iedereen wilde naar Londen verhuizen.' Daarin vormde de negentienjarige Robert Plant geen uitzondering. Hij hunkerde er misschien niet per se naar om in 'de rook' te wonen, zoals de rest van het land de hoofdstad nog steeds noemde, maar wilde wel dolgraag kunnen leven van een carrière als zanger, een droom die tot zijn grote frustratie nog steeds niet was uitgekomen. 'Dus ben ik erheen gegaan en heb ik Jimmy ontmoet. Ik wist nog niet of het wat zou worden, maar ik was... nieuwsgierig.'

Dat was hij zeker. Paul Rodgers, destijds frontman van Free, herinnert zich nog goed dat hij Plant in de zomer van 1968 zag optreden. 'Dat was net voor hij zich aansloot bij Zeppelin,' zegt hij. 'Free trad samen met

Alexis Korner op in de Railway Tavern in Birmingham, een blues-club, en Robert jamde daar samen met Alexis. En Robert Plant was precies zoals we hem vandaag de dag kennen, met zijn lange haren en strakke broek en alles, en hij zong van “Hey babe!” [imiteert Plants kenmerkende zang]. Hij ging er helemaal voor, begrijp je? Hij gaf alles wat hij had met Alexis, die op de akoestische gitaar speelde, maar de mensen snaptten het gewoon niet. Hij had echt Bonham en Page nodig. We verbleven in een hotel en na afloop kwam hij naar me toe voor een kop thee. Hij zei “Weet je, ik denk eraan om naar Londen te gaan. Hoe is het daar?” Ik zei: “O, best wel cool, weet je, goed.” Hij zei: “Ik ben gevraagd door een jongen genaamd Jimmy Page, heb je weleens van hem gehoord?” Ik zei: “O ja, iedereen heeft het over hem, hij is een grote sessiemuzikant daar.” Hij zei: “Nou, hij wil dus een band met mij opstarten. Ze hebben me dertig pond aangeboden, of een percentage.” Ik zei: “Neem het percentage.” En vlak daarna zat hij bij Led Zeppelin, of niet soms?

Dertien dagen na de laatste Yardbirds-show in Luton, pakte Plant een weekendtas in en kocht hij het goedkoopste treinkaartje dat hem van Birmingham naar Reading en daarna met een stoptrein naar Pangbourne bracht. Daar vervolgde hij te voet zijn weg naar Jimmy’s huis. Hij negeerde de afkeurende blikken van mensen die langs de rivier woonden, die duidelijk voornamelijk uit de middenklasse kwamen. Toen Jimmy hem binnenliet en theezette, probeerde hij het te verbergen, maar hij was sterk onder de indruk van zijn iets oudere gastheer. Toen ze platen opzetten en over muziek begonnen, kregen ze wat meer een klik, vertelde hij, al was Jimmy veelal degene die de albums uitkoos en opzette.

‘Je ruikt het gewoon als mensen hun deuren wat wijder open hebben gezet dan anderen en ik merkte dat dat het geval was bij Jimmy. Zijn vermogen om dingen in zich op te nemen en zijn intelligente houding waren opvallender dan ik ooit bij een ander had opgemerkt en ik was erg onder de indruk. Ik geloof niet dat ik ooit iemand als hij had ontmoet. Hij had een bepaalde houding waaraan je moest wennen. Hij was zeker niet nonchalant toen ik hem voor het eerst ontmoette...’

En dat zou hij ook nooit echt worden.